

ELŐFIZETESI ÁR:
 Egy évre — 32 korona
 Fél évre — 16 korona
 Negyed évre — 8 korona
 Egy hónapra — 3 korona

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat

Írató k nem adatkak vissza.

ELLENZÉK

POLITIKAI NAPILAP.

Egy négyszögcentiméternyi hirdetés
 ár 10 fillér. Gyárosok, kereskedők és ipa-
 rosok árkedvezményben részesülnek

Reklám sora 2 koron.

Hivatalos közlemények sora 5 ko:

Nyitlteri cikkek garmond sora után
 50 fillér fizetendő.

Szerkesztőség:
 Szentegyház-utca 10., Deák Ferenc-utca 17. sz.

Alapította: BARTHA MIKLÓS.

Kiadóhivatal:
 Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 33. szám

Politikai gyűlölködés.

Kolozsvár, dec. 12.

Heltai és Polónyi pörében a bíróság az ítélet indokolásában vádlottnak mentő körülményül tudta be, hogy ma a Magyarországon elfajult politikai viszonyok, bizonyos körökben elfajult társadalmi viszonyokat is teremtettek. A politikusok, vagy a különböző politikai pártok és különböző pártállású egyének is a legtöbbször szenvedélyesen gyűlölik és üldözik egymást. Ahol lehet pedig, ártanak egymásnak s a kölcsönös gyűlölködés, veszekedés, rágalmazás olyan nagy mérveket öltött és olyan általánossá lett, hogy a bíróság egy rágalmazás bünteténél enyhítő körülményül tudja be, a korszellem ezt a ragályát.

Ha pedig ezt az igazán jellemző indokolást valaki tulzásnak tartaná, akkor csak olvassa el a végtárgyalást, amely a bíró indokolásának helyességét, fényesen igazolja.

Heltai ur, aki régen és régtől fogva játsza közszerepecskéjét Budapesten s aki a Vázsonyiak táborában és más téren is nevezetességre tett szert, azzal vádolta Polónyit, valami kávéházi beszélgetés alkalmával, hogy a Dunagőzhajózási Társulattól megvesztegetettte magát. Heltai ur talán többekről is tudhatna, mint a mennyit mondott és másokat is vádolt. Polónyi kivül, de Heltai ur éppen csak Polónyiról tudja, hogy kapzsi és városi képviselői állását is jogosulatlan vagyonszerzésre használta fel. Mindezt Heltai csak Polónyiról tudja. No, de ez mellékes. Arról van ugyanis szó, hogy egy idő óta a politikai

szenvedélyek mennyi gyűlölködésnek és rágalmazásnak lettek szülőanyjai. A tárgyalás rendjén ugyanis Heltai ur ügyvédje visszalépett, bizonyosan oka volt rá és ekkor a vádlott megmentésére nem is egy, hanem két ügyvéd sietett.

Ez a két ügyvéd pedig Eötvös Károly és Lengyel Zoltán. Halálos ellensége mindkettő Polónyinak. Ki is várhatott egyebet, mint a mi történt. Mindkettő tajtékzó dühvel rohanta meg a magánvádlót. Az egész tárgyalás alatt Lengyel féktelenkedett, — Eötvös pedig gunyolódott. Lengyel minduntalan hengegésével akart hatni, — Eötvös pedig nagyságát, fölényét akarta kitüntetni az ügyész és bíró felett. A sértegetés mindkét védő részéről ugy dült, mint a parancsolat és a sértések burkolt éle nem egyszer a bíróságot érte, mely ellen a hallgatóságot is hangolni igyekeztek némelyek.

Látható tehát, hogy a politikai tusák miatt hová fajulnak nálunk a viszonyok. Az üldözés, a rágalom, a gyanúsítás szünet és szakadatlanul tart.

Az emberek egymást darabokra igyekeznek tépni. Immár a gyűlölködésnek, veszekedésnek, gyanúsításnak a főfészeke nem a klubok, a parlament, az újságok, hanem a szörnyű gyűlölet, az üldözés, az igazságszolgáltatás csarnokába is követi az embert, a hol aztán kiméletlenségével magát a bírói intézményt is könnyen pellengérezzi. Különösen a szabadelvű letörés és a darabont kirugás idejéből származó olyan vitatkozási, olyan támadó vagy kritizáló modor keletkezett, amely nemcsak a jó ízlést, de a tisztességes erkölcsi nivót is nélkülözi. Nehány szabadelvű cégér alatt keletkezett lap, olyan

támadást, olyan szellemi vérengzést vitt véghez, a milyenre nem volt példa soha semmiféle elfajult sajtó viszonyok között.

Ez a hang és modor tovább folytatódik a parlamentben és az életben is. Maholnap nem lesz semmi szent a hóbertos és nagyvási mániában szenvedő, vagy pedig a politikai letöröttek megsavanyodott csoportjában.

De ha a kormány, vagy mondjuk a törvényhozás, nem talál módot arra, hogy a gyűlölködés, az üldözés, a piszkos gyanúsítás szentelenedéseit megszüntesse, vagy mérsékelje a parlamentben és sajtóban: okvetlenül gondja legyen arra, hogy a bírói intézményt mindenáron megóvja, mert jaj annak az országnak, ahol az üldözött többé védelemre nem találhat.

Mert végre-valahára minden vonalon rend kell, hogy legyen. A ki nem elégitett ambíció, sértett hiuság, nagyravágyási hóbert, ellenállhatatlan pénzszomj, visszadobott felkinálkozás, mindjárt hadilábra áll és cinikusan marja mindazt, aki vélelme szerint utjában áll, vagy állott. A politikai, hírlapi és társadalmi erények elfajulásának valahogyan utjába kell állani, mert maholnap olyan intézményekben is kárt teszen, amelyen társadalmi védelmünk és biztonságunk nyugszik.

Azért hát minden Zoltán-féle szertelenkedést le kell törni, még akkor is, ha az azt hirdeti, hogy ő a szent tisztogatás jegyében hadakozik és üt vakon, mint a bolond óra.

A magyar gazdasági függetlenség is olyan, mint a szegény ember, meg a takarója: addig nyújtózkodhatik, amíg — Ausztria engedi...

TÁRCA.

A csodatevő zsöllye.

Irta: Vuchetich Vuk.

I.

Lucy Dufour és Marcel Lebrun a párisi festők egy jelmezes fetejénél ismerkedtek meg. Az ifju festőnek feltűnt a leány finom Madonna-arca és gyönyörű arany haja, míg Lucy már a bemutatásnál tisztában volt, hogy a fiatal ember mosolya végtelenül bájos és hogy a szótlan elragadtatás és meleg hódolat, mely a reátapadó, szikrázó szemekből sugárzik feléje, kéjes boldogsággal tölti el szívét.

Marcel természetesen egy percre sem távozott a fiatal leány oldala mellől. A souper-csárdánál — pardon, souper gavottenál — már ugy csevegtek, mintha a világ teremtése óta ismernék egymást és Marcelnek sikerült meggyőzni Lucyt, hogy ő első szerelme, álmainak tündére, muzsája, kinek birhatásáért sikra kelne a világ valamennyi sárkányával.

Lucy papája, az öreg Dufour, rentier volt, ki millióit szörnyű jóízű, egész Párisban ismert és híres — májas hurkáinak köszönhetette. E hisztorikus tény az öreg ur persze szerette elhallgatni és ha a Ville Lumière fényes boulevardjain végig siklott gummirádlérjám, senki sem gyanította volna, hogy az előkelő, finom arcú, fehér haju gentleman, ki oly végtelen grandezza dől hátra hiatójának galambssürke bársonyán, 30 év előtt a Clichy egy félreeső utcájában aprította a — májat ama már

akkor is jó hírneke örvendő májas hurkákhöz, melyek boldog feltalálójukat végre az Avenue Bois de Boulogne legelőkelőbb helyén levő, fényes palotájába plántálták át.

Ez, persze az öreg Dufourra nézve cseppet sem volt kellemetlen. Sőt! Az öreg pompásan érezte magát a főuri pompában és a francia akkomodáló képességénél fogva oly sikerrel játszott szerepét, mintha legalább 50 évig lett volna komornája valami vérbeli marquisnek vagy hercegnek. Csak egy nyárspolgárius foglalkozást hozott magával a Clichyből a fényes palotába. Egyetlen leányát, Lucy-t határtalanul imádtá, mint akár csak egy becsületes hentes, és neje halála óta, ki már rég elköltözött oda, ahol tudományát a hurkakészítés legbensőbb titkai körül nem érvényesíthette többé, veszedelmesen kényesztette a szép gyermeket és minden kívánságát teljesítette, még mielőtt alakot öltött volna lelkében. Így, midőn Lucy másnap a lunchnél azt mondotta:

— Papa! Én festeni akarok tanulni, mert ez chic!

Dufour papa kedvesen felelt:

— Hát tessünk, báránykám, hisz megengedhetjük magunknak!

És Lucy festett, persze monsieur Lebrun utbagazításá mellett. Az öreg májashurka-kiálynak nem tetszett ugyan, hogy Lucy e fiatal, névtelen festőt választotta tanítól. Inkább szerette volna, ha valami híres mester, Bernard, Duval vagy akármelyik jár ki-be uri házában. De elvégre, ha Lucy így akarta, ebbe is belenyugodott. E nyugalmát, meg a fiatalok ujjongó boldogságát Lucy turósszicú, angol társalgónője zavarta meg, ki megsugta Dufournak, hogy a fiatalok egész más

török az eszüket, mint a mestőművészet titkain. Így az öreg rentier egy szép nap reggelén nyárspolgárius felfogásától vezérelve, Lucy boudoirjának brokát függőyei mögé lopódzott és hűledeve látta, hogy az ő szép leánya mily édes szerelemmel veti magát a belépő festő karjai közé, és meg mily észbontó szenvedéllyel borítja csókjainak özönével a mellére simult szép arany haját és rózsás arcot.

Az öreg citoyen erre elfeledte, hogy az Avenue Bois de Boulogne fényes palota párketjén még a ci devant hentes is köteles leküzdeni plebéikus felháborodását és Lucyjának, kit már rég egy pocakos, telierszemyű bankár barátjának szánt feleségül, saját előkelő keseivel egy hatalmas po-font dekrétált és applikált. Es most éktelen ordítással förmedt reá Lucy büntársára:

— Monsieur, az ön szemtelensége páratlan! Hogy mer ön leányommal szerelmeskedni a hátam mögött? Vagy talán azt hiszi, hogy szép gyermekeket, hercegi vagyonával együtt, önnek fogom adni, ön éhenkorász! Ön mázoló? Takarodjék azonnal, különben kidobatom a portásom által!

Marcel Lebrun, az öreg mérséketlen kifakadásaira megsemmisülve távozott, és most éjjelnappal csak azon törte a fejét, hogy és hol látná imádot Lucyját. Mert az öreg éber szemmel őrködött kincse fölött és ki is jelentette a fiatal leánynak, hogy tavaszkor Aixles-Bainsba mennek és onnan már csak mint Madame Le Maitre fog visszatérni.

Igy csak is a Grand-Opera volt az egyedüli hely, ahol a szerelmesek láthatták volna egymást, mert az öreg sohasem mulasztotta el, hogy fényes, elsőrangú páholyából Lucy oldalán végig ne

Karácsonyi Vásár

megkezdődött

HOROSZ ÉS KUPÁS

női divat üzlete

KOLOZSVÁR, Mátyás király-tér 19. sz.

Mindenféle női divatcikkekben nagy választék és rendkívül
 jutányos olesó árak.

Országgyűlés.

A t. Házból.

Budapest, dec. 11.

Ma élénk élet volt a fényes dunaparti törvényhozó csarnokban.

A képviselőházban nagy az érdeklődés a kiegyezési javaslatok sorsa s a horvát obstrukció letörése iránt, mit tegnap mindenki bizonyosnak látott.

Justh Gyula azonban keresztülhuzta a számításokat és ma ő is elmökölt, a horvátok legnagyobb örömeire. Csak természetes, hogy ismét támogatás támadt az elmökölésekről.

E pillanatban még nem lehet tudni, mi lesz holnap; annyi bizonyos, hogy az alelnökök szigorúsága megpuhította a horvátokat s Justh elnöklése alatt nagyon röviden beszélnek.

A helyzet azonban mégis feszült. Ezt még súlyosabbá tette Wekerle mai felszólalása a házszabályvita kérdésében s határozottan az alelnökök eljárásával azonosítja magát, amikor kijelenti, hogy nincs isteni vagy emberi törvény, melynek alapján a horvátok lázadását helyeselni lehessen.

Ez a kijelentés általános feltűnést keltett.

Valami van a levegőben.

A főrendiház.

Hosszas szünet után ma ült össze a főrendiház is, hogy a beérkezett javaslatokat letárgyalja.

Le is tárgyalta elég gyorsan a szokott egyhangúságot csak két bevezető változtatta meg: a Kautz és Wekerle felszólalása. Két világ- és politikai nézet mérkőzött össze s az utóbbi győzelmével végsőként a főrendek eléggé látogatott gyűlése.

Küzdelem a magyar iparért.

Csüggedni nem szabad!

Irta: Lukács Lipót.

Különös nép vagyunk mi magyarok! Nagyon szeretjük gyorsan megváltoztatni azt az öltönyt, amely bennünket a munka, a kötelességteljesítés alól felmenthet. Nem szeretünk komolyan, állhatatosan dolgozni és ezért bámulatos leleményesség fejlődött ki nálunk a munkakerülés indoklásában. De a külszint meg akarjuk menteni, mert a nyilván-

aludja Trisztán és Isolde bűnös szerelmi vallomásait, vagy Aida és Rhadames megható haldoklását.

De szegény Marcel Lebrun! Hogy jusson ő a Grand Operába? Hisz oly szegény, mint a Notre-Dame egei és az opera drága egy sport!

Végre egy okosat gondolt és az eredmény egy igen sikerült festmény lett, melyet a Grand-Opera direktorának küldött, kérve őt, fogadná el a képet nagyrabecsülésének jeléül.

E furfangos gondolat megnyitotta számára az éden kapuit, amennyiben a direktor egy szabad-jegyet küldött neki, mely az opera párkéjében biztosított számára egy szabad szöllyét.

Igy a fiatal pár naponta láthatta egymást és Marcel Dufourék párhelya alatt egy sarok-szöllyét foglalván el, nem látott egyebet Lucy arany hajánál, meláncolikus mosolyánál, kecses mozdulatainál. A fiatalok felhasználván az öreg rentier jóízű álmát, melyet még Alvarez magas, harsogó C-jei sem zavartak meg, jelekkel mondták el egymásnak kétségbeesésüket és változatlan, forró szerelmüket.

E problematikus boldogságot végre is Lebrun frakkja irigyelte meg és készült tönkre tenni.

A szegény fiu egy este arra ébredt szerelmi mámorából, hogy frakkjának könyökei valami kétes szürkeséget mutatnak. Másnap reggel végig vizsgálta a szerencsétlen ruhadarabot és legnagyobb rémületére azon meggyőződésre jutott, hogy garderober-jának fogyatkozásait nem teheti ki soká a Grand-Opera vakító, áruló villany fényének. Hogy jelenhessem meg ily kopottan ez előkelő gyülekezetben? Hisz kiteszi magát annak, hogy kiutasítsák. Szabójának pedig még e frakk árával is tartozik. És fizetni? Nevetséges! Honnan? Ki ad neki pénzt kölcsön? Mit tegyen? Istenem?

nosság kritikájától félünk. Nem akarunk ok nélkül munkakerülőkké látszani.

Ezek a keserű igazságok tolnak ajkunkra, midőn azt a levertséget, azt a közönyt és azt a társadalmi munkától való visszavonulást észleljük, amely a kiegyezés nyomán keletkezett.

„A kiegyezés újabb tíz évre béklyóba köti gazdasági életünket, tehát hiábavaló a küzdelem a gazdasági önállóságért.” „Koldus nemzet vagyunk, Ausztria kegyeitől függünk, szélmalom-harc volna a hatalmas ellenféllel való küzdelem.”

„Hiábavaló a társadalom küzdelme, mikor a 48-as függetlenségi törvényhozási többség sem tudja önállóságunkat kivívni.”

Ilyen és hasonló álokozódással igyekeznek sokan véget vetni annak a társadalmi mozgalomnak, amelynek zászlójára néhány év előtt a nemzet anyagi megerősítését, hazánk gazdasági életének függetlenítését és az általános jólét emelését irtuk jelszónak.

A munka nehéz, fárasztó és a mellett utján a hitetlenek gunyjából és lekicsinyléséből származó tövises fakadnak.

A gyenge akaraterejű, a léha és gyáva megretten az út fáradalmaitól, de es az út az élet útja, amit a haza javát szívükön viselő honfitársaknak végig kell szenvedniük.

A napokban egyik vezető politikuskunk figyelmeztette a nemzetet, hogy a mai politikai viszonyok Lengyelország sorsára juttathatják hazánkat.

A mi szavunk talán nem oly súlyos, de épp oly igaz. Mi is kénytelenek vagyunk figyelmeztetni honfitársainkat, hogy ha csak hazánk jelenlegi szomorú gazdasági viszonyain sopánkodunk és az azok megjavítására vezető munkák elől visszavonulunk, a teljes gazdasági megsemmisülés lesz nemzetünk sorsa.

Komoly pillanatok előtt állunk. A kiegyezés vajdudik és maholnap újabb tíz esztendőre köti gazdasági sorsunkat hatalmas versenytársunkhoz.

Ebben a komoly pillanatban hazafias kötelességünknek ismerjük, hogy a helyzet hű föltárással rámutassunk a fönt köztölt álokozódások tartathatlanságára és megjelöljük a társadalom föladatait, amelyeknek lelkiismeretes teljesítésétől függ évezredek hazánk léte vagy megsemmisülése.

A kiegyezés újabb tíz évre tolt el az önálló vámterület életbeléptetését. Ez a sajnálatos körülmény a mai szomorú politikai helyzetből önként adódott; ebbe tehát bele kell nyugodnunk. Azt a keserű labdacot is szó nélkül le kell nyelnünk, hogy a kiegyezés újabb anyagi megterhelést ró amugy is túlságosan megsarcolt hazánkra, mert a mai viszonyok közt, a kellő előkészítés hiányában örvendenünk kell annak is, hogy tíz évre egyáltalában biztosítani tudtunk gazdasági nyugalmat.

Ezek a sajnálatos körülmények azonban nem szabad, hogy kétségbe ejtsenek bennünket; nem szabad, hogy a megkezdett munkában föltartóztassanak, mert tényként megállapíthatjuk, hogy a kiegyezésnek rendelkezései oda irányulnak, hogy a tíz évi lekötöttség megszűntével egyetlen oly közjogi akadály se merülhessen föl, amely az önálló berendezkedésnek útját állhatná.

E szerint tíz év múlva az önálló vámterület életbeléptetése csak azon fog mulni, hogy akkoriban a magyar társadalomnak lesz-e elegendő anyagi ereje és érettsége az önálló berendezkedésre.

Ma még nincs oly fejlett iparunk, hogy a külföldi behozatalra ne volnánk ráutalva. Kereskedőink ma még — nem sok kivételtől eltekintve — az osztrák nyújtotta hitelből élnek és a magyar társadalom sem jutott még teljes egészében annak tudatára, hogy a honi ipart tettekkel pártolnia életkérdés a hazára. Mindezek folyamánaként mezőgazdasági terményeinket önmagunk nem tudjuk teljes egészében felhasználni, sőt azok nagyrészt az osztrák piacokra vagyunk kénytelenek dobni.

Ily körülmények közt az önálló gazdasági berendezkedés csak a fogyasztó közönségnek újabb ipari vámkokkal való megterhelését és mezőgazdánk helyzetének rosszabbodását vonja maga után. Ez pedig senkinek sem áll érdekében. Ellenben a most rendelkezésünkre álló tíz esztendő okos, állhatatos munkában töltve, biztos kézzel előkészíthetjük az országot a gazdasági önállóságnak rázkódtatás nélkül való életbeléptetésére.

Ausztriával szemben kormányunk érthető okokból sohasem lehetett önálló és ugyanezen okokból a tíz év leteltével sem lesz önállóbb. Parlamentünket sok minden külső körülmény akadályozhatja akaratának érvényesítésében.

Az önálló vámterületet tehát csak a társadalom alkothatja meg. Ezért hirdetjük, hogy a magyar társadalomra rendkívüli föladatak várnak. Meg kell erősítenie a magyar ipart, ki kell szabadítani a magyar kereskedelmet az osztrák hitel járma alól és a mezőgazdasági termelés fölőle-

gére tengeri uton kell új piacokat teremtenie. Mindezeket megtevéen, mindenki megvonhatja saját háza külsőben a vámsorompót és ezzel a nagy magyar társadalomnak önként ölébe hull az önálló vámterület.

Es a tény és való, mert Ausztriának csak addig kell Magyarország hitestársának, amíg ki-szákmányolhatja. Mihelyt azonban erre nem lesz képes, a „Los von Ungarn” jelszót tette váltják.

A magyar társadalom nem függ senkitől és semmitől. Szabadakaratának végrehajtásában mi sem gátolhatja. Es a mi erős alapunk, amelyre a gazdaságilag független és gazdag Magyarországot ohajtjuk felépíteni.

Ezért szölitjük csatasorba a magyar haza minden hű gyermekét. Tíz évi munka áll előttünk, amelyet már ma meg kell kezdenünk, hogy idejében sikerrel bevégezhessek. Még áldozattól sem szabad visszariadnunk. Minden e célra áldozott fillérünk utódainknak javára válik. A gondos szülő félrerakja megtakarított pénzecskéjét, hogy gyermekeinek jövőjét biztosítsa. A nemzet megerősítése érdekében hozott minden áldosat úgy tekintendő, mintha takarékból raktuk volna gyermekeink számára.

Hasson oda minden igaz hazafi, hogy a társadalom minden tagja addig is, amíg a részletes utmutatás közzébe kerül, minden szükségletét lehetőleg a honi ipar termékeiből fedezze, minden üzletben honi árut kérjen és minden megbízható iparvállalat alapítását töle telhetőleg támogassa.

Ez a társadalmi munkának kezdete és ez egyúttal alapja a gazdasági szakkörök további munkásságának. A haza minden tagjától joggal kérhetjük, hogy vegye ki részét igaz lélekkel a nagy nemzeti munkából, amelynek nyomán áldás fakad a hazára.

Egyesüljünk mindnyájan az eddig is áldáson működő *Tulipán Szövetség Magyar Védőegyesületben*, vagy annak ifjusági osztályában: a *Sorompóban!*

A Magyar Társadalomtudományi Egyesület felolvasása.

A Magyar Társadalomtudományi Egyesület megkezdte agitációs felolvasásának sorozatát; tegnapelőtt este Budapesten, az új városház közgyűlési termében tartotta meg első ilyen felolvasását, melyben az egyesület munkatervét dr. Apáthy István, a kolozsvári egyetem tudós tanára fejtette ki, egy rendkívül érdekes és magas színvonalon álló felolvasás keretében.

Az ülést az egyesület egyik elnöke: Jancsó Benedek nyitotta meg s megnyitójában jelezte, hogy az egyesületnek, mely a magyar nemzeti gondolkodás alapján állván, a társadalmi jelenségeket fogja vizsgálni tudományosan, programját, munkakörét, terveit és céljait Apáthy István fogja felolvasásában körvonalozni.

Nagy és érthető érdeklődés és rendkívül feszült figyelem között kezdett Apáthy István felolvasásához. Felolvasásának alapgondolata, amely tulajdonképen gerince is a Magyar társadalomtudományi egyesület jövőbeli munkásságának, az, hogy: *leggünk szocialisták, de mindenkor első sorban magyarok.* „A szervezetek mindenik faja — mondja felolvasásában — különlegesen alkotott életműszereket kíván ugyanarra a célra. A magyar nemzetnek szükséges szociális szerveket alkotunk meg mi magunk. Tudományos alapon egy magyar szocializmus kialakulását munkálni: ez a Magyar Társadalomtudományi Egyesületnek egyik főfeladata.

Tudományos bízossággal bizonyítja, hogy a szocializmus mostani formájában óriási tévedéseket és félzségeket rejt magában. Kimutatja, hogy a nemzetközi szocializmus tulajdonképen *nemzeti szocializmus*, melyet elfogadni, nekünk kész veszedelem. Ezen a helyen így érvel a tudós tanár:

„A mi nemzeti továbbfejlődésünket pedig nem biztosíthatnák a német szocializmus intézményei, bármint lennének is; mert az ugynevezett nemzetközi szocializmus voltaképpen tisztára német szocializmus és a nálunk hirdetett módon még hozzá osztrák érdekeket is szolgál. Bizonyos, hogy levegőre minden élő lénynek szüksége van; de nem fogom kívánni a gyiktól, hogy kopolyukkal, a haltól pedig, hogy tudóval lélegezzék.”

A díszes közönség, mely az egyesület felolvasó-ülésére igen szép számban jelent meg, osztatlan tetszéssel fogadta a felolvasást, amely egy óráig tartott s amelyet a helyeslések és taps moraja sűrűn megszakítottak.

SALLAK DEZSŐ

fűszer- és csemege üzlete

1128 2-20

Telefon szám 212. KOLOZSVÁRT, Theologia palota.

Dus választék karácsonyi cukorkákban.

Kitűnő rumok, theák, bel- és külföldi likőr különlegességek. Ajánlja asztali és pecsenye borait ugyszintén idei karcos bor literét 60 fillérért.

Nagyenyedi édes magyar mustár.

Naponta friss prágai sonka, szebeni virsli és hideg felvágottak.

Stössel tábornok birái előtt.

Megkezdődött a nagy per.

123 tanu.

Pétóvárról írják: A katonai kasszinó nagytermében tegnap kezdték meg a tárgyalást Stössel tábornok, valamint vádlott társai: Fock, Reiss és Smirnov tábornokok ellen. Hallgatóság a tárgyalásra nem nagyon nagy számban jelentkezett. Sok magasállású tiszt van jelen, köztük szép számmal olyanok, kik a legutóbbi háborúban kitüntetések kaptak.

A közönség női része közt feltűnik Stössel tábornok felesége. Stössel tábornok meglehetősen önzetesen magatartást tanúsít és polgári ruhában van; mellét két Szent György-kereszt díszíti. A többi vádlott katonai díszegyenruhában jelent meg.

A beidézt 123 tanu csaknem teljes számmal megjelent. Több magasállású tábornok és tengeri nagyság van köztük.

Stössel tábornok annakidején tett jelentésében egy pont meglehetősen terhelő reája nézve és pedig az, hogy börtönbe került két nappal Port-Arthur kapitulációja előtt csomagoltatta. A vádirat hosszú bünelajstromban sorolja fel Stössel vétkait. E szerint figyelmen kívül hagyta azt a precedenst, hogy Port-Arthur parancsnokságát adja át Smirnov tábornoknak és távozzon a hadseregéből.

A várparancsnoki állásban oly módon viselkedett, hogy tekintélyét megingatta és ezzel a védelmet megehezítette. Jelentést tett olyan győzelmekről, melyekben nem is volt része és hamis táviratokat küldött a cárnak, hogy azokra hivatkozva, a később bekövetkezett kapitulációt indokoltan tüntethesse fel. Fock tábornokot, dacára annak, hogy ez a csingtoni csatát elvesztette, a Szent György-rend III. osztályú lovagjává való kinevezésre ajánlotta.

A haditanács határozata ellentétben tárgyalásokba bocsátkozott Nogi japán tábornokkal és a kapitulációt kedvezőtlen és lealacsonyító feltételekkel elfogadta és aláírta. Mindezzel azonban még nincs is befejezve Stössel bünelajstroma, mert a vádirat ezenfelül a kisebbfokú vétségek egész sorozatával terheli.

Fock, Reiss és Smirnov tábornokokot a vádirat szintén hamis táviratok gyártásával vádolja, miáltal állásukra méltatlanoknak bizonyultak.

Az elnök a tárgyalást a szavakkal nyitotta meg:

— Vezető személyiségeknek Port-Arthurban elkövetett törvénysértései kerülnek tárgyalásra, melyek következtében a vités helyőrség nézve megbecstelenítő és Oroszországot lealacsonyító bűnt követtek.

A tárgyalás előreláthatólag nyolc napig tart.

Egy kis elszámítás.

190.000 frank egy milliárd helyett.

Szocialisták bánata.

Párisi lapok sokat és behatóan foglalkoznak mostanában a kongregációktól elkobzott vagyonnal. Annak idejében aproximativé kiszámították, hogy a holt kézen lévő vagyonnak ingatlan része meghaladja az egy milliárdot. Minthogy a vagyont szocialis célokra akarták felhasználni, természetesen, hogy nagy volt az öröm az elkobzás miatt. Hat esztendő múlt el azóta s most jelent meg az első kimutatás az értékesített vagyorról. Ez a kimutatás ugyancsak meglepetést és csalódást keltett mindenfelé. A Goyot-Dessaigne és Cailloux miniszterek által beterjesztett kimutatások szerint a milliárd helyett egyelőre csupán 190.000 frank marad az állampénztár javára.

Igaz, hogy a letelt hat esztendő alatt mindössze 115 olyan ingatlan került értékesítésre, melyek azelőtt egyházi tulajdonok voltak és még körülbelül 500 hátramaradt, de ugyancsak ezekből az adatokból könnyen kiszámítható, hogy abban az esetben, ha az értékesítés továbbra is ebben a rendszerben fog történni, akkor a végeredmény alig éri el az egy millió frankot. Hanem a kimutatásnak ettől a komoly részétől eltekintve, vannak ott kényesebb dolgok is.

A jelentés alapján a többségi párt egyes ügyvéd-tagjai könnyen megvádolhatók azzal, hogy az értékesítés alkalmával végzett ügyvédi közbejárásukat valamivel jobban megfizették, mint a hogyan az éppen ebben az esetben illet volna. Így például Faure Pál 96.400 frank tiszteletdíjat kapott ebből az alkalomból, Millerand volt miniszter 53.600 frankot, Millard szenátor 53.600, Péret

és Richard képviselők 48.000, illetőleg 46.000 frankot és mások ehhez hasonló összegeket, úgy, hogy ügyvédi tiszteletdíjakban körülbelül 1.000.000 frankot fizettek ki.

A kormányellenes lapok kimutatják, hogy a többségi pártokhoz tartozó ügyvédek tiszteletdíját mennyivel bőkezűbben állapították meg, mint az ellenzékiekét, akiknek tiszteletdíja a 200 frankos tételtől mindössze a 2000 frankig terjed. De még ennél is érdekesebb a 6 vagy 7 felfszámoló költségcsatlakozása. Ezek az urak, akik a felszámolást tiszteletbeli megbízatás gyanánt vállalták, a felmerülő költségek fedezésére nyolc millió frank előleget kaptak; az előlegnek azonban mindaddig még a felét sem számolták el.

Az 1906. év végéig előirányzott 31 millió frank helyett eddig alig 19 millió frank folyt be, illetőleg számoltatott el. A költségjegyzék érdekes tételei között sem utolsó az, hogy a felszámoló utiköltsége 153.020 frankra rugott, bélyegekre és telekkönyvi átíratások költségeire pedig 3.078.352 frankot adtak ki. A győzelem eredményével szemben Guyot-Dessaigne arra hivatkozik, hogy egyrészt az ingatlanok árát annak idején túlmagasra becsülték, másrészt pedig, hogy egész érdekes következtetéseket alakultak oly célból, hogy eladásra kerülő ingatlanok értékét minél alacsonyabbra szorítsák. Azt állítják, hogy mindezeket az üzelmeket az előzőtt szerzetek bízalmi emberei és egyéb klerikálisok folytatják.

A Royal-kávéház rejtelmerei.

Levetköztették a lengyel után a magyart is!

Elvették a pénzét, óráját, láncát, gyűrűjét.

Nyilatkozik az áldozat.

— A polgármester ur figyelmébe. —

Az „Ellenzék” megírta, hogy a Kolozsvár egyik forgalmasabb helyén lévő Royal-kávéházban hogyan fosztották ki Wolemszky Adám lengyelt. Ezt a híradásunkat a sajtóiroda is megerősítette s így hivatalosan is publikáltatott, hogy Kolozsvár van egy kávéház, hol éjjelenként a berugott vendégeket félreeső szeparékban kitosszák. Ezeknek beismerése után elvartuk, hogy a rendőrség a Royal-kávéházat becsukatta, annál inkább, mert Grabovácznak, a Royal-kávéház tulajdonosának, felelőse néven bordélyháza van, ami a szabályok értelmében is kizárja, hogy ilyeneknek kávéháznívtási engedélyt adassék. Mint utána jártunk, Grabováczt azért kapta meg a kávéháznívtási engedélyt, mert kijelentette, hogy lemond a másik üzletéről, de ez nem történt meg, amiért a rendőrségnek már be kellett volna vezetnie az eljárást ellene.

Most azonban a Royal-kávéház ellen újabb kompromittáló adatokat hoz nyilvánosságra egy B. F. nevű városi polgár, ki szerkesztőségünkben elbeszélte azt, hogy őt is hogyan fosztották ki a Royal-kávéház szeparéjában. Ezt a második fosztogatási esetet is direkt a polgármester ur figyelmébe ajánljuk és kérdezzük: adható-e tovább engedély egy olyan kávéház részére, hol az emberek vagyoni biztonsága nincs meg s hol sipistaszövetkezet fosztogatja éjszakánként a berugott vendégeket. A második fosztogatásról, melynek áldozata már nem lengyel, hanem magyar ember, következő tudósításunk számol be:

Mi történt kedden éjszaka?

Nemcsak a lengyel, hanem egy magyar ember is elbusulta magát s ilyen állapotban — mivel a lengyelnek és a magyarnak közös a sorsa — ő is betévedt a Royal kávéházba, melynek titokzatos szeparéjából a lengyel levetköztetve került ki. Ha már egy pénzes idegennek megörül Grabovác — a rác, annál inkább arra a „bájos mosolyra” nyílik ajaka, ha egy pénzes kolozsvári ember téved be hozzá, hisz a mi kincses városunkban sok a kincstelen. Am B. F. is a lengyel sorsára jutott. Neki is huzták a fehér ruhás szírének, gázsulirostak neki is a pincérek, ő is ivott a Grabovác borából, melyek együttvéve az emeleten egy szeparét eredményeztek, hol most már a magyar levetköztetése kezdődött meg.

B. F. elbeszélése.

Ahogy felmentem a szeparéba, rögtön mellettem termett Kohn, aki a Grabovácztól kapott pénzzel leült velem kártyázni.

— Uram, olyan fosztogatást nem látott ön soha, amilyent ez az ember rövid idő alatt rajtam végzett.

Midőn mindenemet elnyerte és már nem volt amiből tovább játszok, megszólalt Grabovác:

— Kérem, van önnek még órája, adok rá 20 koronát, hátha visszanyeri a pénzét.

En belementem, odaadtam az órámat, de rövidesen az érte kapott pénzt is elveszítettem.

— Uram, mondotta újra Grabovác, hisz van önnek lánc is, adok arra 30 koronát, hátha szerencsés pénz lesz.

Annai veszteség után mit tehettem, mint a láncomat is odaadtam. Kohn ezt is elnyerte.

— Uram, mondotta mosolyogva Grabovác, hisz van önnek gyűrűje is, adok arra is, majd visszanyeri vele a többi is.

Gondoltam, hátha már elment az óráim, láncom, menjen utána a gyűrűm is és odaadtam azt is Grabovácznak.

Midőn ezt a pénzemet is elveszítettem, megszólalt újra Grabovác:

— Uram, nincs a zsebében valami, adok én arra is. Így mentek mindaddig, amíg mindenemet el nem veszítettem.

A bor, az andalító bor.

Eközben jól lehet, hogy csak egy liter bort ittam meg Grabovácznál, mely álomba merültem s midőn felébredtem nem volt más a szobában, mint én, teljesen kifosztva, és egy pakk — kártya. En innem hazamentem és reggel elmondottam az esetet édes apámnak, ki elment Grabovácshoz kérdőre vonni az én kifosztásom miatt.

Grabovácznak az volt a felelete, hogy a tőlem elvett ékszerek zálogcédluját felajánlotta megvételre édesapámnak. Mit volt mit tenni, ezt meg is cselekedte és ékszereimet a zálogházból kellett kiváltanom. Irja ki mindent szóról-szóra — mondotta B. F. — mert tanuim vannak arra, hogyan fosztottak ki engem is a Royal-kávéházban s vállalom a megjelent cikkért mindenféle felelősséget.

Az éjjeli szírének.

B. F. elbeszélte ezenkívül azt, hogy a Royal-kávéházban játszó zenekar miként szokott számban nőni. Midőn muzsikálni kezdenek, mondotta B. F., csak négyen-ötön vannak, de mire éjjel 12 óra lesz, már vannak vagy tizenötön. Hogy honnan jönnek a kisegítő zenészek, B. F. azt is megmondotta, de mi ezt egyéb okoknál fogva nyilvánosságra nem hozzuk.

Feljelentés Grabovác ellen.

B. F. a tegnapi napon Grabováczt ellen feljelentést tett az elsőfokú iparhatóságnál, melyben Grabováczt kávéházi engedélyének elvonását kéri. Mivel a Royal-kávéházban történt megbotránkozást okozó eseményeket úgy, ahogy az igazságnak megfelelően, megírtuk.

Nyilvánosságra hoztuk azokat az üzelmeket, melyek ott folynak, azért, hogy Kolozsvár város polgármestere tudomást vegyen erről és Kolozsvár vagyon és közbiztonsága érdekében sürgősen intézkedjék.

Leszögezzük azt, hogy olyan ember tartja a Royal-kávéházat, kinek nyilvános üzlete van s így esetleg a kettő között összeköttetést tarthat fenn, felfedtük, micsoda orszíák és rumlik folynak ott, várjuk tehát a főkapitány urtól és a polgármester urtól a sürgős intézkedést.

Egyleti élet.

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület választmánya szerdán tartotta az évben utolsó ülését. Gróf Esterházy Kálmán elnökölts s jelen volt Apáthy István, Erdélyi Pál, Erdődi Béla, Cholnoky Jenő, Jakabházy Zsigmond, Farkas Lajos, Márki Sándor, Schilling Lajos, Lendvay Emil, Szabó Dénes, Szabó Imre, Tutsek Sándor, Szamosi János, Konrádi Dániel, Szádeczky Gyula, Purjesz Zsigmond stb.

Kebli ügyek egész sora foglalkoztatta a választmányt, melynek az év végén a rendes évvégi teanvulókát kell végeznie. Az 1908. évi közgyűlés idejéül március 1. napját tűzték ki s addig ki-nyomatják az egyesület évkönyvét, mely az 1907. évről szóló összes jelentéseket magában foglalja.

E jelentések előzetes tárgyalására kitűzte a választmány a január 15-iki rendes ülést, melyen a folyó évi közgyűlésen felkért bizottságok az egyes társak állapotáról, a számadások megvizsgálásáról s a jövő évi költségvetésről is beszámolnak. A közgyűlésen az új alapszabály szerint tudományos előadásnak is kell elhangzania, erre a választmány Apáthy Istvánt kérte fel, ki az amerikai múzeumokról tart majd előadást.

A többi tárgy közül általános érdeklődésre tarthat számot, hogy megjelent a természettudományi szakosztály kiadásában, a Múzeumi Füzetek 1—2 füzeté; a jövő év munkatervébe ismét felvették az idén annyira népszerűvé vált tudomá-

Erzsébet-fürdő

Legelőzékenyebb kiszolgálás.

213 132—156

Kolozsvár, Kisszamos-utca 1. sz.

Teljesen átalakítva és újonnan berendezve.

A mai kor igényeinek teljesen megfelelő elsőrangú intézet a higiénikus szempontot szem előtt tartva ennek első követelményére a tisztaságra nagy gondot fordít.

Nyitva reggel fél 5-től este 9 óráig.

nyos előadás sorozatot, előkészítik a IV. vándorgyűlést, megkeresi a választmány az egyetem tanácsát, hogy a Mikó-szobrot mai veszélyeztetett helyéről méltó helyre állíttassa.

Lendvay Emil kir. tan., pénztáros jelentése szerint a legutóbbi ülés óta bevétel volt: 7843 K 20 fillér, kiadás: 3489 K 28 fillér. Új tagokat is vett fel a választmány, mely örömmel vette tudomásul, hogy báró Bornemissza Károly 200 K adománnyal az egyesület alapító tagjává lett.

Az állami milleniumi iskolával kapcsolatos „Ifjúsági egyesület” 1907. december hó 14-én (vasárnap) az intézet nagytermében (Pap-utca) nyilvános felolvasó-estélyt tart. Kezdeté este 6 órakor. Beléptidj tetszés szerint. 32-ik osztály.

Kápolnai János halála.

Kolozsvár, december 12.

A kolozsvári Nemzeti Színháznak gyásza és vesztesége van. Egykor művész tagja, később haláláig pontos, szorgalmas és lelkiismeretes tisztviselője: Kápolnai János, az elmúlt éjjel, a budapesti Szent János-kórházban, ahol gyógyulást keresett, — 65 éves korában meghalt.

Becsületes, munkás életének javarészt Kolozsvárt töltötte, ahová, mint kardalnok a 60-as években került a vidékről, hol ő is, mint annyi más lelkes hiva a magyar színészethez, éhezve, nélkülözve, sanyarogva kereste a dicsőség fény-sugaras világát.

Kolozsvárt hamar feltűnt a sápadt, szőke kóristának, tömör, érces tenorja, ami által csakhamar kiemelkedett a színészet névtelen katonáinak soraiból. Nemsokára egyike lett az ország jelesebb tenoristáinak s mint ilyen egy ideig az aradi színtársulatnak, majd a budapesti Népszínháznak is tagja volt.

A hetvenes évek végén nősült először. Kolozsvárra pedig 1884-ben szerződött újra és ez időtől kezdve állandóan a színház kötelékében maradt. Ha a dicsőség fénye nem hideg csillogás: úgy Kolozsvárt gyakran melegegett fel ennél a fény-nél. Ha a zugó taps gyönyöre nem tűnékeny álom: akkor Kolozsvárt érte ez a boldogság és gyönyörűség.

Pedig hideg csillogás, csalóka fény a színpadi dicsőség fénye. Egy pillanatnyi szép álom a zugó taps, mely szertefoszlik a tűnő napokkal s csak fakó emléke él, a véges élet rövid határáig. Talán keserűséggel, talán egy kis fájdalommal, de az élet változóságának okos tudatával vonult vissza a világot jelentő deszkákról, akkor, amikor a dicsőség kacér istenasszonya, már fukarabb kezekkel szórta feléje az illatos borostyánt. Bucsut mondott a színpadnak és hiva lett a szürke filiszter erénynek: a szorgalmas, hasznos, polgári munkának. A színház pénztárosa és adminisztrációs ügyeinek is egyik vezetője lett a 90-es évek vége felé. Itt is egész ember volt. Remek mintaképe annak, hogy az az izzó, ideges, színes világ, amelyben ifjúságát és férfikorának legszebb éveit töltötte, a polgári kötelességre is, milyen edzett karaktert tudott nevelni.

Kápolnai János mintaszerű tisztviselője volt a színháznak. Hívem, becsületesen sáfárkodott mindabban, amiben igazgatója megbízta. Hosszas betegeskedése alatt is pontosan végezte teendőit.

Az utóbbi időkben csúzos fájdalmak és vesebaj bántották. Etvágya teljesen elveszett és rohamosan lefogyott, elgyengült, de még így is megjelent a színháznál, hogy teljesítse kötelességét. De fájdalmai egyre növekedtek, ereje napról napra fogyott s így i. évi november elején orvosa támaszára egyik budapesti vizgyógyintézetbe ment, honnan betegsége súlyosbodásával, a Szent János-kórházba vétette fel magát, ahol fájdalmaitól megváltotta a halál.

Kápolnai első nejétől elválván, másodszor a színház egyik tagjával: Német Gizellával lépett házasságra. E házasságból született egyetlen leánya Sárka, aki jelenleg a színtanoda igen tehetséges növendéke.

Mikor betegsége válságosra fordult Budapesten, Janovics dr. igazgató is meglátogatta. Ekkor már az orvosok tudták, hogy végórája közeledik. Janovics igazgató azonnal intézkedett, hogy neje Budapestre utazzék, ahol aztán mindvégig férje mellett maradt.

Az elmúlt éjjel bekövetkezett halálesetről Kápolnainé táviratilag értesítette Janovics igazgatót, tudatva egyszerűen, hogy holnap Budapést fogják eltemetni.

Janovics igazgató, akit hűséges munkatár-

sának és barátjának elvesztése mélyen érintett, a következő sürgönyt küldötte az özvegynek:

Fogadja őszinte, mély részvétem kifejezését. Drága halottunkban én is megbecsülhetetlen hűségű, jó, önzetlen barátot veszítettem. Szeretném költségemen haza hozatni, hogy itt pihenje fáradozásait, hol legszebb művészi sikereit aratta s életének jó részét mindenki becsülésében töltötte. Ha óhajom akadályokba ütközik a család részéről, úgy nyugodjék békével ott. Bármilyen kiatartva van önöknek támaszomra vagy segítségemre szükségük, forduljanak teljes bizalommal hozzám, mindenben szeretettel állok rendelkezésükre.

Janovics.

Dr. Janovics Jenő, a kolozsvári Nemzeti Színház nemeslelkű igazgatója, ez alkalommal is fényes tanujelét adta annak az odaadó szeretetnek, melylyel a vezetése alatt álló színház embe-reinek sorsa iránt viseltetik. Elhatározta ugyanis, hogy a megboldogult tetemeit a család hozzájárulásával hazaszállíttatja Kolozsvárra, hová életének nagy része s emlékei fűsik. Erre nézve már intézkedett is, úgy, hogy holnap délután a rendes vonattal a holttest Kolozsvárra érkezik.

Itt fogják tehát a megboldogultat örök nyugalomra helyezni, hogy sirja fölött virasszon a szeretet lángoló fátyla s övéi közelében várja a feltámadást, a viszonzatlanság édes pillanatát.

A színház igazgatósága a szomorú esetről a következő gyászjelentést adta ki:

A kolozsvári Országos Nemzeti Színház igazgatósága és testülete mély fájdalommal és szomorú szívvel jelenti, hogy

Kápolnai János

a színház főpénztárosa

1907 december hó 11-én rövid szenvedés után elhunyt Budapesten, életének 65-ik évében.

Földi maradványai Budapesten történt beszentelés után Kolozsvárt fognak a köztemető halottas kápolnájából az unitárius vallás szertartásai szerint dec. hó 14-én, szombaton délután 3 órakor az anyatöltnek átadni.

Legyen emléke áldott, pihenése csendes!

Kolozsvár, 1907. dec. 12-én.

A kolozsvári Orsz. Nemzeti Színház igazgatósága és testülete.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, december 12.

— **Tulipán-zsur.** A Tulipánkert-Szövetség Magyar Védő-Egyesület budapesti vezetősége elhatározta, hogy a tél folyamán vasárnap délutánként tulipán-zsurt tart, ahová egybegyűjti mindazokat, akiknek lelkében még lobog a tulipán szeretete. Vasárnap volt az első ilyen zsúr, a melyen a főváros legelőkelőbb társadalmi elemei voltak jelen. Így többek között Apponyi Albert gróf és neje, Justh Gyuláné stb. A háziasszony szerepét gróf Batthyány Lajos grófné vitte s rendkívüli szeretetreméltósággal ügyelt arra, hogy mindenki jól érezze magát. — Hát nálunk, ahol annak idején olyan szépen virított a tulipán, hol maradnak az ilyen zsúrok? Hiszen talán nekünk, Kolozsváriaknak is volnának lelkes magyar asszonyaink! S bizonyosan nem kevésbé szépen sikerülnének itt is a vasárnap délutáni zsúrok, mint akár a fővárosban. Meg kellene próbálni. Rendületlenül hisszük, hogy nem fog kudarcot vallani a tulipán a kolozsvári zsúrokkal sem!

— **Negyvennyolcas honvédek sorsa.** Vettük a következő sorokat:

Az „Ellenzék” tek. Szerkesztőségének

Helyben.

Jóleső érzéssel látom, hogy a „Budapesti Hírlap” szeretettel foglalkozik a nagy idők elagott katonáinak a sorsával. Helyeslem, hogy felveti az ideát arra, hogy az ország különböző részén létesíteni kellene még néhány honvéd-menedékházat. Egy ily menedékház Kolozsvárt létesítése iránt ez előtt 12 évvel megfogalom indult, de a kormány nem részesítette figyelembe. Egy újabb megfogalom is odavezetne, hogy mire elkészülnének a menedékházak, az alatt kihálnának a honvédek. Pedig sürgősen kellene segíteni már most, a sanyaru tél elején, azokon, akik teljesen munkaképtelenek, merőben vagyontalanok, akiknek olyan hozzátartozójuk, ki őket eltartathatná, nincsen a honvédek nyugdíjukon kívül nincs más jövedelmük, az ilyeknek, ha altisztek, vagy közlegények, falun 1 K, városban 2 K pótdíjat kellene hogy az állam adjon.

Tisztek, ezredesig 3 korona ellátási pótdíjat. Egyeseket helyeszen el az állam a vidéki szeretetkegyelet, vagy más című aggenházba. Kolozsvárt több 48-as honvédet elhelyezhetne az állam az Iparos Aggenházba, az Erssébet és a városi szegények házába. Ahol nincs elég hely, kibérelhető lenne a szomszédház. Az ellátási és ápolási díjakat az állam fizetné. Kossuth miniszter pedig engedje meg, hogy a 48-as honvédek, nyugdíj-könyvük előmutatása mellett, minden más igazolvány nélkül, ingyen utazzanak a vasutakon. Ezekkel tartozik a kormány az öreg honvédeknek s a nagy idők emlékének.

Kuszkó István.

— **A város legujabb szegényei.** A velencei olasz kezét emelne arra, aki a Szent Márkus-téri galambokat bántalmazná, de nem is fordul elő ily eset s a várost látogató idegenek gyönyörködve etik a kedves, szelid galambokat, a mikről különben a város is gondoskodik, saját vagyonából rendelvén a galambok gondozására bizonyos összeget. Kolozsvárnak is megvannak a galambjai: nagy csapat tiszta, szelid galamb, régenté a főtéri templom padlásán laktak ezek a példás békességben élő Isten madarai, hol védelmet találtak a hideg ellen, s akadtak jószívű emberek, kik juttattak egy-egy szem morzsát az éhező galamboknak. De a sorsuk felett döntött egy kegyetlen kéz, valami szívtelen tanács: kizárták a templom padlásáról a szegény galambokat, kiűzték a viharba, szélbe, a dermesztő hidegbe, úgy gondolkozva, hogy majd gondozza őket az, aki a mezők lilomait is felruhazza. Dermedten, reszkette a hidegtől és az éhségtől, kóvályognak a kiűzött madarak, sehol egy morzsát nem lelnek, mivel győtrő éhségüket csillapítsák.

A félénk tartózkodást elfojtotta bennök az élet-ösztön: élni, élni, élni. Agyonfázott vézna testük csak az éhenhalás közelgő kinjait érzi s elkeseredetten, az agyoncsigázott, alig élő test minden kétségbeeséssel vetik rá magukat a könyörületes emberek morzsáira. Szomorú, szívtetű látvány volt, amint mai piacon százával lepték el a törökbuzás zsákokat s csőrükkel hasították ki azért a pár szemért — mit sem törődve a mellettük járó emberekkel. Ajánljuk a könyörületes, jószívű, emberséges emberek s a tanács jóindulatába ezeket a város szegényeit, akik még csak nem is nemzetközi szocialisták, csak szelid, nekünk az egymás szeretetére és a békességre példát adó szegény állatkák. Szent a meggyőződésünk, hogy a városi pénztár nem mondana csődöt, hogyha havonta néhány koronát fordítana a tanács ezekre az elárvult galambokra, meg aztán — last not least — egy igazán nemesszívű, emberséges dolgot cselekedne.

Elégtétel.

Egy sajtóper.

Marosvásárhelyről írják: A marosvásárhelyi esküdtbíró dec. 9-én Jancsó Gábor ügyvéd-jelölt sajtóperét tárgyalta. Sajtó útján elkövetett rágalmaszással volt vádolva. Jancsó a nyár folyamán a „Brassói Lapok”-ban a kézdivásárhelyi kir. törvényszékhez beadott perirat alapján azt írta Szacavay Gyula ügyvédről, a háromszéki megyei függetlenségi párt kiváló elnökéről, hogy Boskovics és Társa kolozsvári rabélelmező céggel meg nem engedett módon kötött egyenséget avégből, hogy nevezett cég vállalkozását elősegíti.

A törvényszék, mint esküdtbíró, vádlott kérésére megengedte a bizonyítást arra nézve, hogy vajon igaz-e vádlott állítása, miszerint Szacavay Gyula Polónyi Gézával való barátságát arra használta volna fel, hogy magának jogosulatlan előnyöket biztosítson.

A bizonyítás során kihallgatták Boskovics József vállalkozót és alkalmazottját Horovics Hermant. De ingadozó vallomásaikból nem lehetett a Jancsó Gábor állításainak valódiságát megállapítani.

A perbeszéd után kézhez kapott kérdésre aztán az esküdtek bünyösnek mondták ki Jancsó Gábort — sajtó útján elkövetett becsületsértésben. Mire a bíróság Jancsót 8 napi fogságra és 100 korona pénzbüntetésre ítélte, mely összeg a Brassói Lapok kauciójából levonandó.

Elmarasztalta továbbá 89 korona tanzási díj és 570 korona perköltség megfizetésével. Kötelezte továbbá Jancsót, hogy az ítéletet a Brassói Lapokban saját költségén közzétegye. Az ítélet ellen Jancsó semmizégi panaszt jelentett be.

— **Berlini képes levelezőlapok — magyar köntösben.** A Sorompó vezetősége hívja fel a figyelmünket a következőkre: A papirkereskedéseket mostanság eláraszszák különböző színű, nézett képeslapokkal (legnagyobb részük női arckép), melyeken kis karikában a következő betűk láthatók: *Kl. V. Bp.* Vagyis: Klein Vilmos Budapest, a forgalombahozó kereskedő neve. A levelezőlapom semmi egyéb jelzés nincs, ami származására következtetni engedne, holott bebizonyított tény, hogy a kártyák Berlinben készülnek. Óvakodjék tehát ettől a közönség, ha magyar gyártmányú képeslapokat akar vásárolni.

— **Milyen lesz az idő?** Meteor írja, hogy a közlebbi napok még mindig csapadékos időt hoznak. Lehet, hogy hamarosan havazni fog, de a hó még nem lesz állandó. A tulajdonképpeni telet bevezetni a 23. esetleg a 31-iki csomópontok vannak hivatva, de ezek is csak azon esetre, ha megelőzőleg a Napon erősebb ciklonos hatások érvényesülnek, úgy hogy nagyobb kitérések esetére fekete lesz a karácsonyunk, amely esetben már csak a jövő év januárius havának közepén áll be oly hideg, amit valódi téli hidegnek nevezhetünk. Ha a télnek ezen tulkésése bekövetkezik, akkor a valódi tavasz beállása is nagyon késni fog, ami a tavaszi vetésekre és mezei munkálatokra igen hátrányos leend. Azért igen jól tették azon gazdák, akik a téli hónapokba mélyen beleszúrták az őszi időt felhasználták arra, hogy földjeiket őszi terménnyel vetették be, sőt még ezután is helyesen járnak el, ha az alkalmas napokat felhasználják erre, mert igen nagy a valószínűség, hogy a jövő évben sokkal jobban fog az őszi, mint a tavaszi vetés fizetni, miután alig ha lesz ez kellő időben elvégezhető. December hónap még hátralévő csomópontjai: 14., 19., 22., 23., 28 és 31-re esnek.

— **Új párt Háromszéken.** Háromszék vármegyében sehogysan akarnak még sokan megbarátkozni a függetlenségi eszmével. Mint most írják Sepsiszentgyörgyön hétfőn a városház nagyszobájában a megyei birtokos választók egy része értekezletet tartott és megalakították a „Háromszék megyei független párt”-ot. Elnökké báró Szentkereszty Bélát, jegyzővé dr. Melik Endrét választották meg. Ezután alispánjelöltnek kikiáltották Vajna Miklós vármegyei főjegyzőt. (Szentiványi Miklós kir. tan., alispán nyugalomba akar vonulni.) Elhatározták továbbá, hogy az állásban lévő tisztviselők állásukban megmaradjanak s ha üresedés áll elő, a rangsorban következő tisztviselő, ha érdemes rá, előléptetessék. A főjegyzőségre, ha Vajna Miklós mostani főjegyző alispán lesz, dr. Demeter Gyula lesz a párt jelöltje.

A vén kisasszony szerelme.

Kutba ugrott a vőlegény miatt.

Három évvel ezelőtt történt, hogy a lőkösházai Makay-családhoz beállított Decsér Imre fiatal szekszárdi gazdász vendégségbe. A fiatal ember unokativére volt Makaynéknak. Nagy örömmel, szíves vendéglátással fogadták a szimpatikus fiatal embert, akinek megnyerő modora a család egyetlen lányának, Máriának tetszett meg elsősorban. A leány, aki már jóval túl volt a virágzás korán, nem is igen titkolta a fiatal ember iránt érzett rokonszenvét. Decsér Imre pedig egy szép napon, a család általános öröme, megkérte Makay Mária kezét. Az eljegyzést másfél évvel ezelőtt tartották meg s akkor úgy állapodtak meg, hogy mire a vőlegény az apai örökséghez jut, megtartják az esküvőt. Az eljegyzés után a vőlegény Romániába utazott és onnan küldte szerelmes leveleit a boldog menyasszonynak.

Ami ezután következik, az a szomorú szerelmi történetnek meglehetősen sablonos kompozíciója. A szerelmes levelek lassankint elmaradtak s elmaradt maga a vőlegény is, akinek szívét időközben valamelyik szép romániai leány foglalta le. Semmi életjelt nem adott magáról, míg végre az apa, Makay Gáspár, terjedelmes levelet írt a fiu anyjához, akit arra kért, hogy figyelmeztesse a fiát adott ígéretére. A válasz erre a levélre is sokáig késett s ezalatt a leány borzasztó lelki szenvedéseken ment keresztül. Éjszakákon keresztül sírt, kedélytelen volt s mindig csak azt emlegette, hogy ha vőlegénye nem jön el érte, úgy ő a halált választja magának.

A tragédia be is következett. Az elmúlt héten egy kis csomag érkezett a leány címére, amelyben a vőlegény egy mentegő levél kíséretében visszaküldte a karikagyűrűt. Ettől a pillanattól kezdve Makay Mária élőhalott volt. Nappal ki nem mozdult a szobából s csak esténként ment ki az udvarra, ahol órákhosszat elcsúszott. A szülei tartottak attól, hogy valami kárt tehet magában s ezért gondosan vigyáztak rá.

Makay Mária végrehajtotta tervét, magára vette fehér ruháját s egy őrizetlen pillanatban kiosont az udvarra, egyenesen a kuthoz, amelynek falkorlátján átvette magát s a mély kutba zuhant. Az öngyilkosságot a gazdasszony vette észre, aki jajveszékelve hívta segítségül a leány szüleit. A segítség azonban későn érkezett: a cserben hagyott menyasszony a kut fenekén lelte halálát.

— **A sakkverseny befejezése.** A kolozsvári Egyetemi Sakkör által rendezett sakkverseny a tegnapi befejezést nyert. Azonban, mivel még a díj aspiránsoknak sok a függő játszmájuk, a nyelési sorrendet még közölni nem lehet. A függő játszmák még három napig tartanak s ekkor a végleges eredmény is közölhető. A versenyzők jelenlegi állása: Benkő 16½ (1), Elek 15½ (3), Maschek hadnagy 15½ (2), Kovács 14½ (4), Csiki 13½ (3). Ezután következnek a kevesebb egyetemes bírók, de a kiknek nyelési esélyük már nincs.

— **Szterényi József és a Sorompó.** Szterényi József kereskedelemügyi államtitkár a Sorompó vezetésére még Brassóban tartózkodása

idején átiratilag felkérte arra, hogy őszi diszgyűlését megjelenésével tüntesse ki. Az államtitkár, ki a Sorompó iránt többször is kifejezést adott élénk érdeklődésének, egy év előtt a matiné védőséget fogadta el, a tavasszal megjelent Egyetemi Lapok Sorompószámában pedig „A magyar ifjúsághoz” intézett lelkes hangú felhívást, e meghívásra ma a következőkben válaszolt:

Igen tisztelt Elnökség!

Folyó hó 4-én kelt becses levelet csak tegnap Brassóból visszatérésem után vehettem kézhez, őszinte sajnálatomra, ezuttal nem tehetek eleget a tisztelt Elnökség azon kérésének, hogy diszgyűlésén megjelenhessek.

Amint hivatalos teendőim megengedik, szívesen fogok egy alkalommal a fontos hivatást betöltő Egyesület valamely ülésére elmenni.

Kiváló tisztelettel

Budapest, 1907 december 10-én

Szterényi s. k.

— **Öngyilkos főhadnagy.** Marosvásárhelyről írják: Ulrich Emil vadászfőhadnagy tegnap délből szolgálati revolverével kétszer az agyába lőtt és azonnal meghalt. Az öngyilkos főhadnagy rendkívül ügyes, szimpatikus katona volt. Egy marosvásárhelyi úri leányba volt szerelmes, de reménytelenül. Tegnap délből bezárkózott szobájába, öt levelet írt, melyek közül egy a leánynak szólt, aztán meglötte magát. A lövés zajára berohant a privadinerje s a főhadnagyot íróasztala mellett átlőtt fejjel, véresen feküdvé találta. Segíteni már nem lehetett, mert a lövés jól talált. A fiatal katona szüleit értesítették. Temetése holnap lesz katonai pompával. Az öngyilkos katonatiszt iránt nagy részvét nyilvánul az egész városban.

— **Mennyi selymet termeszettünk 1907 ben.** Ez évben az országban 1,407.155 kiló selyemgubót termeltek, ezért kifizettek 2,874.032 koronát, amelyből esik átlag egy tenyésztőre 35 korona kereset. A selyemtenyésztési akció kezdete óta termeltek az országban összesen 27,433.000 kgr gubót, ezért kifizettek 50,557.500 koronát. Az összes kereset pedig, melyet a selyemtenyésztéssel és selyemfonó iparral foglalkozóknak kifizettek: 75,275.259 korona. A selyemtenyésztési akció szociális jelentőségét nagyban emeli az, hogy a földművelő nép közvetlen aratás előtt, amikor leginkább pénzügyi kétségbe van, jut általa keresethez.

— **Nansennek, a híres sarki utazónak expedícióját** 60 színes vetített s számos mozgóképpel mutatja be ma (csütörtökön) este 8 órakor az Uránus színház igazgatósága. A képeket felolvasás kíséri s teljesen új, nagy gondalal egybeállított mozgófénykép-műsor követi. A mai naptól kezdve ismét a **rendes helyérek** lépnek életbe s az előadások 6 órától 10 óráig tartanak. Tekintettel a megnyilvánult nagy érdeklődésre, a **meze-délutánokat** az Uránus színház rendezesíti s legközelebb szombaton délután szerez ily előadással nagy örömet a gyermekvilágnak.

— **A legalkalmasabb karácsonyi és újévi ajándéknak** ajánljuk művészies kivitelű platin nagytárcákat, aquarelleket, pastelleket és olajfestményeket minden régi kép után. **Joánovics Testvérek** fényképezők, **Mátyás király tér 32 sz.** A megrendeléseket kérjük idejekorán feladni, nehogy a szállításhoz fennakadás történjen. 600 2—*

— **Karácsonyi vásár** alkalmából arany, ezüst ékszerek, gyémánt és brillians áruk, zseb- és falórak méréselt árban lesznek elárulva **Őszi Albert** cégnél Kolozsvárt, Wesselényi Miklós-u. 2. Gyönyörű választék! 809 2—*

— **Czink József** a legelismertebb műselyem festő és vegyészeti ruhatisztító Kolozsvárt, Wesselényi Miklós-utca 25. Gyártelep: Dézsma-utca 5. (Saját házában.) Telefon: 555. 814.

— **Karácsonyi vásár a bot-királynál.** Ezüst nyelű és más különleges sítapálcaik, sakk, dominó, kézi táskák, borostyánkő-szípkák, tajték-pipák stb. **Dakó, Jókai-u. 2.** 750 26—*

— **Dunai hal.** Minden pénteken friss dunai hal, naponta friss tormás virsli, debreceni perzselt paprikás szalonna, valódi angol rum, finom theák, friss thea-sütemény, erdélyi és újverbási csemege-vaj, egy kosár csemege-szőlő 4 K 40 f, kapható **Haraszthy Jenő** fűszer-éscsemegeüzletében Kolozsvárt, **Mátyás király-tér** (Státus palota). 799. 2—*

— **Bittó Rezső** elsőrendű uridivat különlegességek üzlete Kolozsvár, **Mátyás király-tér 12. szám.** Angol cilinderek, fehérneműek, nyakkendő különlegességek, alsóingek és nadrágok, téli keztyűk nagy választékban. 905 29—*

— **Képek** eredeti gyári árakon a legszebb kivitelben készülnek. A legújabb rendszerű **Mamuth** istálló-lámpák, király-olaj, mé csolaj, faablakok szigorúan szabott árak mellett kaphatók **Müller utóda Somlyainál Kolozsvárt, Kossuth Lajos-utca 4. szám** alatt. Kérjük a címre ügyelni.

Legszebb fényképek, nagytárcák, Platin, Pigment, akvarelek és olajfestmények készülnek **Dunky Fényképező és kir. udv. fényképezők műtermében, Mátyás király-tér 10.** 18 90—*

— **Öszülőknek** — Öszülő hajára a dr. Biró-féle **Regenerator** az egyetlen szer, mely nem fest, ártalmatlan s néhány nap alatt a régi színt visszaadja. (Ára 2 korona. Szétküldi: Wolff-gyógyszer Kolozsvár). 13—

SZÍNHÁZ.

„A pilseni herceg”. Ezt a herceget, aki különben operett-hős, nagyon legyezi a siker tündére. New-York két színházában 1902. óta folytonosan adják ezt az operettet, s nem is volna amerikai a dolog, ha eddig, pontos kimutatás szerint, már háromezerhatszázszor nem adták volna. Est az óriási sikert aratott operettet legközelebb Párisban is előadják.

Hálás utókor. A Nemzeti Színház legközelebbi ujdonsága magyar szerző műve lesz. Lengyel Menyhért csak az utóbbi időben tűnt fel rendkívüli drámaírói tehetségével s „Hálás utókor” c. darabja igen nagy feltűnést keltett a budapesti Nemzeti Színházban. A darab próbái már hosszabb ideje folynak nálunk is s a jövő hétre van tervezve a bemutató előadása.

Boccaccio. Nagy becsvágygyal készül a színház énekes személyzete a leghíresebb operettek egyikének, a „Boccaccio”-nak felújító előadására, mely vasárnap este lesz.

Heti műsor:

Csütörtök: A kis Dundi. (Ujdonság 1-ször. Bérlet 77. sz. A.)
Péntek: A kis Dundi. (2-odszor. Bérlet 78. sz. B.)
Szombat: Varázskeringő. (6-odszor. Bérlet 79. sz. C.)
Vasárnap d. u.: Színházi képtelenségek. (Félhelyekkel.)
este: Boccaccio. (Új betanulással. Bérlet 80. sz. D.)

A tüdőbaj minden

eseteiben a SCOTT-féle Emulsio azonnal használható. A SCOTT-féle Emulsio nemcsak a beteg testrészeket gyógyítja, hanem egészséget és erőt kölcsönöz az egész szervezetnek.

A SCOTT-féle Emulsio specifikus megbízható szer

mindennemű tüdőbaj

ellen és nemcsak biztos szer, hanem a legolcsóbb is. Nagyfokú gyógyító- és tápértéke annak tulajdonítható, hogy előállításához a legfinomabb, legtisztább és leghatásosabb anyagokat, melyek egyáltalán beszerezhetők, veszik, továbbá azon tulajdonságának, hogy az eredeti felülmúlhatatlan SCOTT-féle előállítási mód folytán nemcsak izletes hanem rendkívül könnyen emészthető is.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 filler. Kapható minden gyógytárban.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” táviratai, telefon-tudósításai és sürgönylevelei.

Egy kis vihar.

Budapest, dec. 12.

Tegnap délután fél háromkor Justh elnök félbeszakítván a tanácskozást, indítványt tett a mai ülés napirendjére vonatkozólag. Nagy riadalom keletkezett a horvátok között. Lukinics Ödön állott fel s horvátul akart beszélni.

— Nem hallgatjuk meg! Csak magyarul! kiabálták a magyar képviselők. Indítványa az, hogy a közös országgyűlés napolja el üléseit.

A Ház, mint egy ember zudult fel a vakmerően törvénytelen indítvány hallatára.

Wekerle miniszterelnök roppant erőyes hangú felszólalásban leckézteti meg a horvátokat az indítványért; azt mondja, hogy nincs olyan isteni, vagy emberi törvény, amely megengedné, hogy a horvátok megakadályozzák a törvényhozást a parlament működésben.

Csatlakozik az első indítványához, hogy e szerint állapítsák meg a napirendet.

Wekerle után Ugron Gábor állt fel és azt jelentette ki, hogy Lukinics indítványa alapján egy vakmerő törvénytelenység. A törvény nem rendeli az elnapolást, csak úgy intézkedik, hogy az országgyűlés lehetőleg akkor tartson tanácskozást, amikor a tartománygyűléseken nincsenek elfoglalva a horvátok.

A Ház e kis, de meglehetősen heves vihar után elfogadta az elnök napirendi indítványát.

Az a 14. §!

Budapest, dec. 12.

Bécsből írják: Az osztrák kormány törvényjavaslatot nyújt be, mely szerint az eredetileg 76 szükségrendelet ideiglenes hatályából véglegesen törvényerőre emelkedjék. Mivel azonban a 76-ból 26 időközben, időhöz kötött lévén, hatályát veszítette, négyet pedig törvényellenesnek látnak, így csak 46 szükségrendelet elismeréséről van szó.

Tüntetés Zágrábban.

Budapest, dec. 12.

Zágrábból írják: A zágrábi szociáldemokrata párt vezetősége mára, a horvát tartománygyűlés megnyitására egy napos sztrájkot hirdet, amelyen tüntetnek az általános titkos választói jog mellett. A szervezett munkások a tartománygyűlés háza elé vonulnak és ott fognak kiabálni: „Ki az általános, titkos, községenkénti egyenlő választói joggal!” Ezután népgyűlést tartanak, melyen a vezérek, Bokciek, Korac és mások fognak szónokolni.

Pletyka a folyosóról.

Budapest, dec. 12.

Egyik fővárosi lap azt a hirt röpti világgá, hogy Wekerle kérte Justh elnököt, egyezzen bele a kiegyezés még sürgősebb tárgyalásába. Vagyis, hogy az egyszakaszos címe és részletei egybevonassanak. A hír azt mondja tovább, hogy Justh ebbe nem ment bele, mert veszedelmes precedenst lát ebben a körülményben, amiért a „kormány köreiből nagy a lehangoltság, mert Wekerle bizton remélte, hogy Justh ez alkalommal rendelkezésére fog állani...”

Egy másik, ugyanettől a laptól eredt hír szerint a kormány mindent elkövet, hogy arra az időre, amíg a horvát kérdés Zágrábban el nem dől, válság ne legyen.

Andrássy nem az alelnökökkel, hanem az elnökkel azonosítja magát. Ha elnökválság nem lesz, *Wekerle lemond és helyét Kossuth foglalja el* egy függetlenségi kormány élén.

Mind a két folyosói pletykát, illetékes helyről a leghatározottabban megcáfolják.

Agyonlőtt forradalmárok.

Budapest, dec. 12.

Szófiából jelentik: Sarakov és Garvanov ismert forradalmárokat egy szófiai agyonlőtte. Sarakov éppen vendégét, Garvanovot kísérte ki a háza ajtaján, a mikor egy szófiai ember revolvért rántott és mindkettőt agyonlőtte.

Országgyűlés.

Budapest, december 12.

A képviselőház mai ülése iránt csekély érdeklődés nyilvánult. A horvátok is megcsappantak, mert egy részük leutazott Zágrábba, a horvát országgyűlés megnyitására.

Az ülésen különben ma Justh Gyula elnökölt. A jegyzőkönyv hitelesítése után elfogadták harmadszori olvasásban is az autonóm vámtarifára vonatkozó törvényjavaslatot.

Következett az egyszakaszos felhatalmazási javaslat részletes tárgyalása.

A címnél Zagorác, Vinkovics Bozsó, Tuskán Gergely, Modrusán, Supilo szoltak hozzá.

Ezzel el is fogytak a horvát szónokok és Justh Gyula elnök enunciólta, hogy mivel több szónok nincs, a felhatalmazási javaslat címe elfogadtatott. Következett az egyszakaszos részletes tárgyalása.

Sándor Pál szólal fel elsőnek. Nagyon sajnálja, hogy multkor tett indítványát nem fogadta el a Ház.

Egy újabb indítványt olvas fel.

Elnök, mivel ez ugyanaz, mint a mult-

kori és a Ház azt elvetette, ellenzi az indítvány további olvasását.

Sándor Pál: Nem ugyanaz, mert most arra kéri az indítványban a Házat, hogy küldjön ki bizottságot az önálló vámtérület előkészítésére.

Sándor után az előbb szerepelt horvátok beszéltek újra a javaslat ellen, de mivel semmi argumentumok nem volt, röviden végeztek.

Polónyi Géza volt miniszter mondott ezután nagy beszédet.

Kijelenti először is, hogy alkotmányos kifogásait akarja megtenni. Ő a részletes tárgyalásnál ötször szólalhatna fel, mert ez az egy szakasz öt törvényjavaslatot foglal magában.

Igy nem lesz szükség házszabályrevízióra, mert mindent egy szakasszal el lehet fogadtatni.

— Nem áll! kiáltják.

Az egész vitát a szakasz felett **házszabályellenesnek** mondja.

Elnök: Ezt a megjegyzést vissza kell utasítanom.

Ha a vita házszabályellenes lenne, ő volna a legelső, aki azt meg nem engedné.

Helyeslés.

Polónyi után Farkasházi beszélt a javaslat ellen.

A horvát országgyűlés megnyitása és feloszlata.

Budapest, dec. 12.

Zágrábból jelentik, hogy ma volt a horvát tartománygyűlés megnyitása és bezárása.

Medakovics elnök gyűlés előtt értekezletre hívta össze 9 órakor a pártok vezérembereit. Ugyancsak 9 órakor fogadta az elnök a szociáldemokrata párt bizalmi férfait, kik egy feliratot nyújtottak át az elnöknek.

A pártok hatalmasan dolgoztak gyűlés előtt s híre járt, hogy a Starcevic-párt fel fogja szólni Rakodczay bánt hivatalának elhagyására.

Az egész városban különben szokatlanul nagy volt az élénkség. Az összes üzletek zárva voltak.

A tartománygyűlés palotáját katonaság vette körül s csak azokat bocsájtották át a vonalon, kiknek igazoló-jegyük volt.

A keresztény-szocialisták hatalmas tömegben vonultak fel a tartománygyűlés épülete elé. Fél 11 órakor jöttek a szociáldemokraták, kikhez csatlakoztak az egyetemi hallgatók. Zavargás általában nem volt.

Gyűlés előtt számtalan sürgősségi indítvány hevert az asztalon. Közöttük az egybehívó királyi kézirat.

Midőn Medakovics Bogdán, az országgyűlés elnöke elfoglalta az elnöki széket, roppant zaj támadt minden oldalon. Még a karzatokon is ordítottak.

A megnyitás után Marmánics Rogosz-láz állott fel és **vádala** helyezési indítványt olvasott fel Rakodczay bánt ellen.

Dr Frank indítványozza, hogy az országgyűlés küldjön ki egy bizottságot, ha vajjon Rakodczay bánt kinevezése **törvényes-e?**

Frank beszéde közben érkezett Rakodczay bánt a terembe és fel akarta olvasni az országgyűlést feloszlató királyi kéziratot. De olyan nagy zajt csaptak, hogy egyetlen szót sem lehetett érteni, mire az elnök a gyűlést felfüggesztette.

Szünet után sikerült a bánnak felolvasatni a feloszlattatást elrendelő királyi kéziratot, mire Medakovics elnök enunciólta, hogy a horvát országgyűlés királyi kézirat fel lett oszlatva.

A horvát képviselők a folyosón mindannyian a kabátjukon piros szegfűvel jelentek meg, csupán két képviselőnek diszelgett a kabátjában az ártatlanság jelvénye: a fehér szegfű. A piros szegfű tüntetés volt

az általános választói jog mellett. Altalában igen emelkedett hangulatban voltak és örültek, hogy minden úgy sikerült, amint tervezték.

Gabona-árak:

A mai hetivásáron a gabonaárak a következők voltak:

		kor. fl.	kor. fl.
Buza	100 klként	22 —	23 —
Rozs	"	21 —	20 —
Törökbuza uj	"	12 80	12 —
Arpa	"	14 —	14 50
Zab	"	13 80	14 —

értve mind 100 kilonként, vagonáru és a hely vasutállomásnál átvéve.

== Felsőlő szerkesztő és lapfőigazgató ==

MAGYAR MIBÁLY.

NYILTTÉR.*

Olajfestmény kiállítás

Hermann Gyula ur butor üzletében

Wesselényi Miklós-utca 21. szám alatt,

ahol elsőrendű hazai festőművészek eredeti műveit állítottam ki. Megtekinthetők egész nap folyamán **f. hó 18-ig bezárólag.**

1132 Kiváló tisztelettel: 2-4

Almássy István.

Uránus Színház

Kolozsvár, Wesselényi Miklós-utca 5. szám

Mozgó-fényképek.

Műsor december 12 és 13-án:

1. A kegyelmes ur érkezik
2. Bűvös rózsák.
3. Az ördög ömboraja.
4. Berlin környéke.
5. Sikerült esel.
6. Az olvarátsolt konyha.
7. A milyen az apa, olyan a fiu.

Előadás kezdete 6, 7, 8 és 9 órakor.

Ma csütörtökön és pénteken este 8 órakor:

Nansen az észak hőse.

Utazás a sark felé.

Nagy színes látványosság 2 felvonásban, vetített és mozgóképekkel. — Magyarazattal kíséri SZASZ ODON.

Szombaton, dec. 14 én délután 5 órakor:

Nagy mese délután
gyermeknek számára.

Drága pénz miatt

varrógépek
készpénzért

nagyon olcsón eladók

Kiváló tisztelettel

1057 10—15

HERMANN E.

Kolozsvár, Egyetem-u. 6.

Első kolozsvári

Villamos-Színház

Wesselényi M.-u. 17.

Előadás kezdete 6, 7, 8 és 9 órakor:

Műsor: December 11, 12. és 13-án.

Páris alvilága.

1. Gyónás telefonon.
2. Hercegi szarvasvadászat.
3. Troubadour.
4. Női birkozók.
5. Márkus apa kocsmája.
6. A tengerész özvegye.
7. Beszállásolás.

Helyárak: I. hely 1 kor. II. hely 60 fill. III. hely 80 fillér. — Gyermeknek 10 éven alól az I. helyen 40 fillér. II. helyen 30 fillér és a III. helyen 20 — Katonának örmestertől lefelé a III. helyen 20 fill.

Sz. 3461—1907. t. k. v. i.

1117 2—3

Hirdetmény.

Lapupatak község telekkönyve birtokszabályozás következtében átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. évi XXIX. tc. az 1889. évi XXXVIII. és az 1891. évi XVI. törvénycikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik az 1892. évi XXIX. tc.-ben szabályozott eljárás a teleknyezőknyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatott.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1., hogy mindazok, kik az 1886. évi XXIX. tc. 15. és 17. §-ai alapján, ide értve a szakaszoknak az 1889. évi XXXVIII. tc. 5. és 6. §-aiban és 1891. évi XVI. tc. 15. §-a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. XXXVIII. tc. 7. §-a és az 1891. XVI. tc. 15. §-b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. XXIX. tc. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutatják, e végből törlési keresetüket 6 hónap alatt, vagyis az 1908. évi július hó 1-ső napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtásuk be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után indított törlési kereset annak a 3-ik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2., hogy mindazok, akik az 1886. XXIX. tc. 16. §. és 18. §-ának eseteiben ideértve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. tc. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzés ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat 6 hónap alatt, vagyis 1908. évi július 1-ig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtásuk be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog.

3., hogy mindazok, akik a telekkönyvi átalakítása tárgyában tett intézkedések által nemkülönböztetve azok akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1892. XXIX. tc. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert, telekkönyvi jogait, bármely irányban sértve vélik — ide értve azokat is, a kik a tulajdonjog árnyának az 1889. XXXVIII. tc. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz 6 hónap alatt, vagyis 1908. évi július hó 1-ső napjáig bezárólag nyújtásuk be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmúltá után az átalakításkor közbejött téves bevezetésből származó bármilyen igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett 3-ik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket, akik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtának az eredetieket a tkvi hatóságnál áttehetik.

A kir. jbiróság, mint tkvi hatóság.

Hidalmás, 1907. évi december hó 2-án.

Papp, kir. albiró.

Telefonszám 453.

Telefonszám 453.

Hantz Sándor

könyvkötészete

Kolozsvárt, Mátyás király-tér 9. sz.

Tisztelettel hozom b. tudomásul, hogy a haladással tartva, üzletem tizenöt géppel kibővítve és újdonságokkal dúsan ellátva állok rendelkezésre a

könyvkötészeti és dobozgyári

munkák jó és olcsó áron való elkészítésére.

Külföldön szerzett tanulmányaim, az üzletem kedvező berendezése és személyes vezetésem folytán minden megrendelést kellő pontossággal és teljes megelégedésre eszközölök.

Helyben és vidéken is a munkákat kivánság szerint személyesen vehetem át.

Kiváló tisztelettel

Hantz Sándor
könyvkötő.

1040 8—50

BRAUN MIHÁLY

hangszerkészítő,

a kolozsvári Zene-Conservatorium szállítója,

Kolozsvár, 272—x
Wesselényi Miklós-utca 18. sz.

Valódi olasz, német
quintiszta bél és
csak saját készítményű fonott húrr,
Grammophon,
grammophon-lemezek,
tűk és mindenféle
részecskék raktáron
tartatnak.

Bank részvénytársaság

tőzsdén jegyzett papirokra az árfolyam teljes értéke erejéig különösen nyújt előleget.

Ajánlatok „Lombard 1896” jelige alatt:

Haasenstein & Voglerhez
Budapest. 1126 1—3

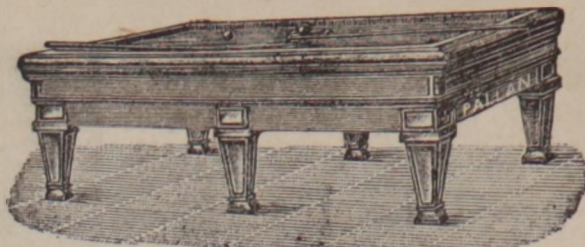

Kapható minden fűszer-, csemegekereskedés és drogáriában.

Maggi Gyula és Társa

Iroda: Wien, IV/1. 1113 2—78 Gyár: Bregenz.

Kiállításon arany éremmel kitüntetve.
PÁLLÁN HENRIK utóda
STYASZNY JÓZSEF
Első erdélyi billiárd-asztalos gyára
Kolozsvár, Dávid Ferencz-u. 3. sz.

Elvállal elsőrendű új tekeasztalok készítését bármely stílusban, új behuzásokat, dob mándene felvándozását, új gummi betéteket, lyukvarrásokat és billiárdok kisebbre csinálását szoba és konyha berendezéseket és mindennemű javításokat. Kávéházak, kaszinók, egyletek, vendéglők és irodák részére minden e szakmába vágó munkákat. Tekeasztalhoz mindenféle felszereléssel rendelkezem, billiárd-dákok 5 koronától feljebb, billiárd-golyók, új és használt billiárd jutányos áron kaphatók. 37 129—x

Billiárd csereüzletet is kötök.

Billiárd-Szerelőt kívánatra vidékre azonnal küldök.

Nincs többé idegbántalom és tyukszem.

I. természetes gyógyítási módszer

1031 saját (otthoni) kezelés 14—156

Ki akar megszabadulni reumától, csúztól, asztmától, lábizzadástól, feldagadt lábaktól, fogfájástól és tyukszemtől. 20 éven át áldoztam fel magamat a szenvedő emberiségért.

Én magam voltam ezen betegségben és ezáltal gyógyultam meg. Aki óhajtja, az küldjön alanti címre 50 filléres bélyegét, és teljes felvilágosítással szolgáljak, hogy kell ezen bajoktól az általam feltalált **iszapsó** használása által megszabadulni.

Kívánatra több külföldi orvosoktól elismerő levéllel és nyilatkozatokkal is szolgálom.

Hygienikus „MONOPOL” egészségcípő és gőzfejlesztő-készülékem Európa nagyobb államaiban szabadalmat nyert.

Egyedüli szabadalom birtokos:

Rytkó Győző

Budapest, Dob-utca 9. szám.

Nincs többé csúsz, asztma és testszurás.

!!Ideiglenes árleszállítás!!

Karácsonyi ajándéknak a legnagyobb választékban kaphatók ifjúsági iratok, képes könyvek, dísz munkák

Radics S. Olesó könyvek áruházában

Minoriták temploma mellett, Gombos-féle házban, sark és **Szentegyház-utca 1. szám alatt.**

Flórer László

Ékszerész és Műtővös

Főtér és Klismerter-u. sarok.

Készít arany, ezüst ékszereket és javítást a legolcsóbb áron.

Ötvös munkák

saját műhelyemben készülnek a legszebb — dabb árak mellett. —

1086 6—36

Karácsonyi vásár! Vételkényszer nélkül megtekinthető a Sámuel és Keller „Kolozsvári nagy áruház” játékkermei,

hol tizezer baba és a legszebb játékok kerülnek eladásra. Állandóan raktáron: Dismü, porcellán, fa- és vasbutor, hangszerek, konyhai és háztartási cikkek. Függő és kézi lámpák, női és férfi divatárak, bőröndök és gyermekkocsik. 4—10

Dus választéku férfi

nyakkendők.

KOVÁCS JÓZSEF

Dus választéku férfi

nyakkendők.

Női és férfi fehérneműek.

Dr. Jäger-féle gyapju
árak raktára.Férfi, női és gyerek
harisnyák különle-
gessége.Mindenféle kötött, szövött és
rövidárak.Női kézi munkák,
kész kezdett és min-
den hozzávalók nagy
raktára.

Kolozsvár, Wesselényi Miklós-utca, Dr. Hintz György gyógyszerész házában.

Kizárólag magyar gyártmányu **utcai, színhazi** női blouzek különlegessége. Méret szerint bármilyen
diszes blouzt 6 napon belül elkészítetek, felelősség mellett. Vidéki megrendelést gyorsan és pontosan
eszközlők, kiváló tisztelettel **Kovács József.**

766

42-156

Próbálják meg a Thiess-féle bivaltejből készített tejcúkorkát.

Csak az a valódi, ha min-
den eukorkán a neve

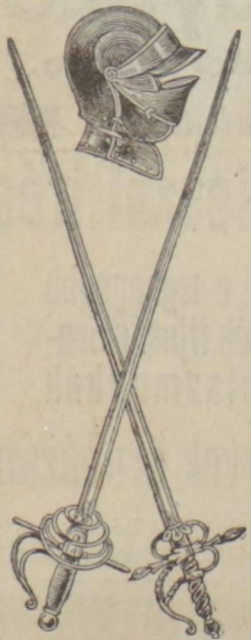
Thiess

áll. Kék papirosan sötétkék 775
nyomással. Telefon 631.

Sürgönyeim:

82-x

Thiess cukorkagyár, Kolozsvár.

Régiség és mügyüjteményem
számára keresek megvétel végett:Régi fegyvereket
lovagkorból származó
hadi felszereléseket,
kardokat, sisakokat,
tornalándzsákat, paj-
zsokat, zászlókat,
fegyverzeteket stb. stb.Az esetleges ajánlatokat kérem
a tárgy leírásával és az ár meg-
jelölésével a következő címre
küldeni:**J. Herrmann**
1059 Wien, 6-12
V.1. Margarethenstrasse 105.

Kiadó lakás április hó 1-jére.

Deák Ferenc-utca 17. sz.
az emeleten, az utcára.**Van:** 4 szoba, konyha, elő-
szoba, fürdőszoba stb.

Értekezhetni ugyanott.

Ritka alkalom!

Nagy maradék vásár!
Karácsonyi Ocassio kiárusítás a Simon és Lőrincz cégnél Kolozsvárt,
Wesselényi Miklós-utca 15 szám.

Mesés olcsó árak mellett kaphatók a legcélszerűbb női és gyermek ruházati cikkek. Nagy választék női aljakból, blousokból
és gyermek ruhákból.

973 3-10

Kézimunkák

Smyrna, Aida, Északi, Gobelin, Kongré ezekből Párnák, Terítők, Futók,
Kályhaellenzők előnyomtatva, kezdve, készen, valamint ezekhez szükséges hozzávaló Szövetek és Fonalak
nagy raktára. Előnyomtatás. Munkák kiszínezése és elkészítése. Smyranyírás és Montirozás. Harisnyaraktár.
829 Vidéki megrendeléseket azonnal elintéz, esetleg választékot küld. 46-x

Ákontz Sándor kézimunka és kötöttáru nagy raktára.
Alapított 1830-ban. Kolozsvár, Mátyás király-tér Szemben a szoborral.
Telefonsz. 504. Telefonsz. 504.

Nyomatott az „Ellenzék-könyvnyomdában Kolozsvárt Szentegyház-utca 22

Írógépek

Kalligraph, Olivér Yost,
félárban.Legújabb modellű „Sun“ lát-
ható írás, párnás festékszerkezettel 2. számú
320 K, 3. számú 440 K. **Theil Frigyes**
Mester-utca 2.

Házi kisasszonynak ajánlkozik

uri nőhöz (kisebb családhoz)
idősebb uri leány magános 1134 1-
Kolozsvárra.

Cím megtudható az Ellenzék kiadóhivatalában.

Mattay és Hutter

borkereskedése

Telefonsz. Kolozsvár Jókai-utca
190. 9.Boraim Bühm Konrád keres-
kedésében Jókai-u. 5., Tele-
fon 305. árjegyzék szerint
jégbe hűtve kaphatók.Jelen hirdetésünk által borpinczénkre nb. figyelmét
felhívni van szerencsénk, egyben megemlítjük méltósá-
gos dr. Fabinyi Rudolf ur, a vegyikísérlet al omás fő-
nöke által részünkre kiállított vegyelemző levelet, mely-
ben **borainkat** úgy minőség, valamint tisztaság te-
kintetében kifogástalannak mondja.Ajánljuk felsorolt borainkat becses figyelmébe, re-
mélve, **hogy megrendeléseivel minél előbb
meg fog tisztelni.**Részünkről előre is biztosíthatjuk, hogy minden tö-
rekvésünk teljes megelégedése kivására irányul.

Szolgálatára készen, vagyunk tisztelettel

694 51-100

Mattay és Hutter.

Bor árjegyzék:

Asztali borok:		Risling		1.60 K
Asztali bor	80 K	Leányka	2.00	2.00
Marosmenti	84	Som	2.00	2.00
Küküllőmenti	90	Souignon	1.60	1.60
Kisapoldi pécenyé	96	Muskotály	1.60	1.60
Ménési pécenyé	96			
Egri fehér	1.04	Hegyaljai borok:		
Egri Siller	1.00	Tokaji pécenyé	1.60 K	1.60 K
Egri fekete	1.30	Tokaji szamorodni	2.20	2.20
Egri bikavér	2.40	Tokaji aszu	3.20	3.20
Finom vegyes	1.40	Tokaji gyógyaszu	4.00	4.00